

Lausuntopyyntöön kysymykset Webropolissa

LAUSUNTOPYYNTÖ KUNNALLISHALLINNON RAKENNE -TYÖRYHMÄN SELVITYKSESTÄ SEKÄ KUNTAUUDISTUKSEEN LIITTYVISTÄ MUISTA UUDISTUKSISTA

Valtiovarainministeriö pyytää tällä lausuntomenettelyllä kuntanne lausuntoa kahdesta asiakokonaisuudesta:

I. Kunnallishallinnon virkamiestyöryhmän selvitys

II. Muut kuntauudistukseen liittyvät uudistukset

Lausunnonantajien suuren määrän johdosta lausuntokierros toteutetaan tämän sähköisen lomakkeen avulla. **Lausunnot tulee antaa viimeistään perjantaina 13.4.2012 klo 16.00 mennessä.**

Voitte tarvittaessa keskeyttää vastaamisen jokaisen sivun lopussa olevalla "Keskeytä" painikkeella ja jatkaa vastaamista myöhemmin. Ohjeet vastaamisen jatkamiseen saatte painikkeen painamisen jälkeen.

Taustakysymykset

- Kuntanumero ja kunta 421 Lestijärvi
- Maakunta Keski-Pohjanmaa
- Kuntanne yhteyshenkilön tiedot (titteli, nimi, sähköposti, puhelinnumero) kunnanjohtaja Esko Ahonen, esko.ahonen@lestijarvi.fi, 06-8889201
- Kyselylomakkeen täyttäjän tiedot (titteli, nimi, sähköposti, puhelinnumero) toimistosiihteeri Jarmo Kanninen, jarmo.kanninen@lestijarvi.fi, 06-8889206

OSA I. KUNNAN LAUSUNTO KUNNALLISHALLINNON RAKENNE - TYÖRYHMÄN RAPORTISTA

1. Osio: Työryhmän analyysi kunta- ja palvelurakenteen kehittämistarpeista ja tavoitteista

Työryhmä on selvityksen 4. luvussa kuvannut uudistuksen tarvetta ja tavoitteita.

1. Miten arvioitte tarvetta uudistaa kunta- ja palvelurakennetta ja mitkä ovat kuntien näkökulmasta tärkeimmät syyt uudistuksen toteuttamiseen?

Tarvetta uudistaa kunta- ja palvelurakennetta on, mutta uudistus tulee toteuttaa yhteistoimintaa lisäämällä eikä kuntaliitoksina, huomioon ottaen kuntalaisten peruspalvelujen turvaaminen lähipalveluina. Syynä uudistukseen on sote-kustannusten suuret kasvuennusteet ja huoltosuhteen heikentyminen.

2. Osio: Työryhmän tarkastelunäkökulmat sekä kuntaliitostarpeen arviointi

1. Miten arvioitte kuntanne osalta työryhmän kuntarakennetarkastelussa käyttämiä tarkastelunäkökulmia ja kriteereitä?

- Väestökehityksen ja väestörakenteen osalta? Ennuste ei ole ottanut huomioon elinkeinoelämän kehittymistä alueella.
- Taloustarkastelunäkökulmien osalta? Talous kehittyy suotuisempaan suuntaan elinkeinoelämän kehittymisen myötä (vertaa maakunnan pieni työttömyys).
- Yhdyskuntarakennetarkastelun osalta? Lähipalvelut turvaamalla yhdyskuntarakenne voidaan säilyttää ja myös kehittää sitä.
- Työssäkäynnin, saavutettavuuden ja asiointin osalta? Tasavertainen aluekehitys turvaa työpaikkoja ja palveluja sekä niiden saavutettavuutta. Valtion palvelujen keskittäminen ohjaa palvelut kauaksi kuntalaisista ja sitä myötä niiden saatavuus heikkenee.
- Peruspalvelujen järjestämis- ja tuotantoedellytyksien osalta? Alueella tehdään jo nykyään yhteistyötä yhteistoiminta-alueella sote-palvelujen osalta, toisen asteen koulutus on maakunnallista kuten myös palo- ja pelastustoiminta, ympäristöterveydenhuolto hoidetaan maakunnallisesti sekä maaseutuhallinto laajentuneena seutukuntayhteistyönä. Lisäksi pieni kunta on aina harjoittanut yhteistyötä naapurikuntien kanssa tarpeiden mukaan.
- Elinkeinotoimen kehittämisen osalta? Logistiset palvelut auttavat kehittämään elinkeinoelämää. Alueellisella tukipolitiikalla luodaan edellytykset elinkeinoelämän kehittämiseen reuna-alueilla.
- Toiminnallisen kokonaisuuden ja kokonaisarviointin osalta? Edellä mainittujen vahvojen yhteistyömuotojen kautta luodaan edellytykset itsenäisten kuntien säilymiselle ja näin turvataan kuntalaisille lähipalvelut ja lähidemokratia säilyy.

2. Vastaako työryhmän tarkastelunäkökulmien analyysi käsitystänne kuntanne tilanteesta?

(vastausvaihtoehdot: kyllä, ei)

- Väestökehityksen ja väestörakenteen osalta? Kyllä
- Taloustarkastelunäkökulmien osalta? Ei
- Yhdyskuntarakennetarkastelun osalta? Kyllä
- Työssäkäynnin, saavutettavuuden ja asiointin osalta? Kyllä
- Peruspalvelujen järjestämis- ja tuotantoedellytyksien osalta? Ei
- Elinkeinotoimen kehittämisen osalta? Ei
- Toiminnallisen kokonaisuuden ja kokonaisarviointin osalta? Ei

3. Mikäli vastasitte edelliseen kysymyksen vaihtoehtoihin Ei, niin mikä on oma analyysinne tilanteesta?

Kunnan kertynyt ylijäämä 1700 €/asukas on reippaasti yli maan keskitason 1310 €/asukas. Kertynyt ylijäämä asukasta kohden kasvaa, kun otetaan huomioon vuoden 2011 tilinpäätös. Lisäksi kuntamme työpaikkaomavaraisuusaste on yli 100%. Huomioitavaa on myös, että kuntamme on peruspalvelujen osalta Palveluliikelaitos Jyta:ssa.

Palveluliikelaitos Jytan toiminta käynnistyi vuonna 2009 ja sen toiminta on osoittautunut toimivaksi. Jyta-alueen muodostavat yhdessä Halsua, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli. Yhteistoiminta-alueen väestöpohja on hieman yli 22.000 asukasta.

Analyysi on liian matemaattinen ja suoraviivainen sekä perustuu laskelmissaan liiaksi pelkästään huoltosuhteeseen ja jättää muut muuttujat vähemmälle huomiolle, mm. väestökehitys on vakiintumassa. Lisäksi analyysi ei huomioi ollenkaan jo alueella tiedossa olevien luonnonrikkauksien hyödyntämistä.

4. Mitä edellä todettuja ja mahdollisia muita tarkastelunäkökulmia ja –kriteerejä kuntanne näkemyksen mukaan tulisi soveltaa tarkasteltaessa kuntaliitoksen tarvetta kuntanne ja alueenne osalta?

Kunnan hyvä taloudenhoito ja lisäksi alueella jo oleva hyvä yhteistoiminta. Lähidemokratia ja kaavoitus voidaan hoitaa itsenäisenä kuntana paremmin ja ottaa kuntalaisnäkemykset paremmin huomioon.

3 Osio: Kuntaliitoksen toteuttaminen kuntien oman selvityksen perusteella tai työryhmän esittämän erityisen kuntajakoselvityksen perusteella

Tässä osiossa esitetyt kysymykset liittyvät mahdollisen kuntaliitoksen tekemisen vaihtoehtoihin sekä aluerajauksiin.

1. Olisiko kuntanne valmis selvittämään yhdessä muiden kuntien kanssa kuntaliitoksen toteuttamista työryhmän esittämän erityisen kuntajakoselvityksen sijasta?

KYLLÄ

EI

Jos edelliseen kysymykseen vastataan KYLLÄ, aukeaa seuraava kysymys:

Mikä olisi se alue, jolla kuntanne näkemyksen mukaan voitaisiin sitä selvittää?

Työryhmä on esittänyt, että alueellisen kuntarakenneselvityksen pohjalta käynnistettäisiin kuntajakolaissa (1698/2009) 4. luvussa tarkoitettu ministeriön kustannuksella tehtävä erityinen kuntajakoselvitys kullakin ehdotetulla alueella.

2. Olisiko kuntanne valmis osallistumaan työryhmän esittämään ministeriön käynnistämään ja kustantamaan erityiseen kuntajakoselvitykseen?

KYLLÄ

EI

Jos edelliseen kysymykseen vastataan KYLLÄ, aukeaa seuraava kysymys:

Mikä olisi se alue, jolla kuntanne näkemyksen mukaan voitaisiin toteuttaa työryhmän esittämä erityinen kuntajakoselvitys?

3. Katsooko kuntanne, että osaliitokset olisivat alueellanne tarpeellisia?

KYLLÄ

EI

Jos edelliseen kysymykseen vastataan KYLLÄ, aukeaa seuraava kysymys:

Millä alueella ja millä tavoin osaliitokset olisivat alueellanne tarpeellisia?

4. Osio: Kuntarakenneuudistuksen toteuttamiskeinoista ja aikataulusta

1. Työryhmä on esittänyt raporttinsa selvitysosassa (selvityksen osa I) kuntauudistuksen toteuttamistapoja. Mikä on kuntanne näkemys näistä toteuttamistavoista?

- Kuntien itse käynnistämä selvitys **Kyllä, jos tarve syntyy.**
- Ministeriön käynnistämä kuntajakoselvitys **Ei realistinen.**
- Kuntaliitosten taloudellinen tukeminen **Kyllä vapaaehtoisia liitoksia tuettava.**
- Valtionosuusjärjestelmän muuttaminen uudistuksiin kannustavaksi **Ei muutoksia nykyiseen valtionosuusjärjestelmään ilman tehtäväjakomuutoksia.**
- Uudistuksen ohjaaminen muutoin kuntien rahoitusjärjestelmän muutoksilla (esim. veropohja) **Ei.**
- Uudistuksen toteuttaminen palvelujen järjestämistä koskevien kriteerien perusteella **Ei vaan nykyiset yhteistoiminta-alueet ovat toimivia.**
- Uudistuksen toteuttaminen velvoittavalla lainsäädännöllä **Ei pakkoliitoksia.**
- Muu, mikä? -

2. Mistä ajankohdasta lukien kuntaliitokset voitaisiin toteuttaa alueellanne?

- Vuoden 2013 alusta lukien
- Vuoden 2014 alusta lukien
- Vuoden 2015 alusta lukien
- Vuoden 2016 alusta lukien
- Vuoden 2017 alusta lukien

Ei mistään.

3. Perustelunne aikataululle -

Liitokset eivät tarpeellisia, koska kunnan väkiluku on vakiintunut, talous kunnossa/vahvistunut ja kunnan velkaantuminen on pysähtynyt.

5. Osio: Muutostuki

1. Millaiset valtion muutostuen keinot voisivat edistää uudistuksen toteuttamista omassa kunnassanne ja alueellanne?

Vapaaehtoisille liitoksille riittävä tuki.

6. Osio: Lisänäkemyksiä

1. Jos haluatte esittää esitettyjen kysymyksien ohella omia vaihtoehtoisia näkemyksiänne työryhmän selvitykseen, lisätkää se alla olevaan tilaan.

OSA II. KUNNAN NÄKEMYKSIÄ MUIHIN KUNTAUUDISTUKSEEN LIITTYVIIN HANKKEISIIN

1. Osio: Kuntalain kokonaisuudistus

1. Mitkä ovat kuntanne näkemyksen mukaan kuntalain tärkeimmät uudistustarpeet?

-

2. Miten kuntanne näkemyksen mukaan lähidemokratiaa voitaisiin vahvistaa uudistamalla kuntalain osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevia säännöksiä?

Vapaaehtoisuuteen perustuvan kansalaistoiminnan mahdollistaminen ja lisääminen sekä nuorison aktivoiminen.

2. Osio: Kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän uudistaminen

1. Mitkä ovat kuntanne näkemyksen mukaan kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän tärkeimmät uudistustarpeet?

Pienten harvaanasuttujen kuntien valtionosuuksien riittävän tason turvaaminen. Verotulojen tasauksen säilyttäminen ja kehittäminen. Sairastavuuskertoimien säilyttäminen ja kehittäminen sekä ikärakenteen merkityksen lisääminen.

3. Osio: Kuntien tehtävien arviointi

Valtiovarainministeriö on asettanut 23.11.2011 työryhmän, jonka tehtävänä on osana kuntauudistusta määrittää uusien kuntien tehtävät sekä arvioida mahdollisuudet vähentää kuntien nykyisiä tehtäviä ja velvoitteita. Työryhmä kartoittaa kuntien tehtävät kokonaisuutena ja niiden järjestämistä koskevat velvoitteet. Kartoitus käynnistetään keväällä 2012 ja sen perusteella laaditaan analyysi vuoden 2012 loppuun mennessä.

1. Mitä seikkoja tulisi ottaa huomioon seuraavia asioita arvioitaessa:

- Kuntien tehtävien mahdollinen vähentäminen **Erikoissairaanhoidon kalliit hoidot ja palo- ja pelastustoimi valtiolle.**
- Valtion ja kuntien tehtävänjako **Lainsäädännöllä selkeytettävä tehtäväjakoa eikä kunnille uusia tehtäviä kuten esim. teiden kunnossapitoon liittyvät asiat eikä esim. poliisille kuuluvia tehtäviä.**
- Määriteltäessä uusien kuntien tehtäviä **Syrjäseutujen lähipalvelut turvattava, samoin lähidemokratia, lainsäädännöllä.**

4. Osio: Lisänäkemyksiä

1. Jos haluatte esittää esitettyjen kysymyksien lisäksi kuntauudistukseen liittyen muuta, lisätkää se alla olevaan tilaan.

Asian kiireellinen hoitaminen, valmistelutyö ja vaikutusten arviointi mahdotonta. Uudistuksia tulossa kerralla paljon, joista ei tietoa ja ne vaikuttavat kuitenkin toisiinsa

Erikoissairaanhoidon kulujen siirtäminen valtion vastuulle ja jyvittäminen kunnille asukaslukujen suhteessa.

Huoltosuhde ei välttämättä ainoa peruste kuntaliitoksille.

Kunta ei pidä tarpeellisena tässä vaiheessa edes työryhmän esittämää kuntajakoselvitystä.